

Obsah

II Sdělení

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

Evropská komise

2014/C 147/01	Zahájení řízení (Případ M.7000 – Liberty Global/Ziggo) ⁽¹⁾	1
2014/C 147/02	Bez námitek k navrhovanému spojení (Věc M.7145 – Veolia Environnement/Dalkia International) ⁽¹⁾	2

IV Informace

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

Evropská komise

2014/C 147/03	Směnné kurzy vůči euru	3
2014/C 147/04	Stanovisko Poradního výboru pro restriktivní dohody a dominantní postavení ze zasedání konaného dne 17. února 2014 k předběžné předloze rozhodnutí ve věci C.39398 – VISA MIF – Zpravodaj: Malta	4
2014/C 147/05	Závěrečná zpráva úředníka pro slyšení – VISA MIF (AT.39398)	5

2014/C 147/06	Souhrnná zpráva o rozhodnutí Komise ze dne 26. února 2014, týkající se řízení podle článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie a článku 53 Dohody o EHP (Věc AT.39398 VISA MIF) (oznámeno pod číslem C(2014) 1199 final)	7
---------------	--	---

V Oznámení

ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE PROVÁDĚNÍ POLITIKY HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Evropská komise

2014/C 147/07	Státní podpora – Lotyšská republika – Státní podpora SA.36612 (2014/C) (ex 2013/NN) – Neoznámená podpora, kterou poskytlo Lotyšsko společností Citadele a Parex – Výzva k podání připomínek podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie ⁽¹⁾	11
---------------	--	----

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

Zahájení řízení

(Případ M.7000 – Liberty Global/Ziggo)**(Text s významem pro EHP)**

(2014/C 147/01)

Komise dne 8. května 2014 rozhodla zahájit řízení ve výše uvedené věci poté, co dospěla k závěru, že oznámené spojení vyvolává vážné pochybnosti, pokud jde o jeho slčitelnost s vnitřním trhem. Zahájením řízení je otevřena druhá fáze šetření oznámeného spojení, aniž by bylo jakkoli předjíáno konečné rozhodnutí v této věci. Toto rozhodnutí vychází z čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾.

Komise vyzývá zúčastněné třetí strany, aby jí předložily své případné připomínky k navrhovanému spojení.

Připomínky musí být Komisi doručeny nejpozději do 15 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení, jinak nebudou plně vzaty v úvahu pro účely tohoto řízení. Připomínky lze Komisi zaslat faxem (+32 22964301) či poštou s uvedením čísla jednacího M.7000 – Liberty Global/Ziggo na adresu Generálního hospodářství pro hospodářskou soutěž Komisi:

Evropská komise
Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž
Evidenční fúzí
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1 („nařízení o spojování“).

Bez námitek k navrhovanému spojení
(Věc M.7145 – Veolia Environnement/Dalkia International)
(Text s významem pro EHP)
(2014/C 147/02)

Dne 7. května 2014 se Komise rozhodla nevznášet proti výše uvedenému oznámenému spojení námitky a prohlásit jej za slučitelné s vnitřním trhem. Základem tohoto rozhodnutí je ustanovení čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾. Úplné znění rozhodnutí je k dispozici pouze v angličtině a bude zveřejněno poté, co z něj budou odstraněny případné skutečnosti, jež mají povahu obchodního tajemství. Znění tohoto rozhodnutí bude k dispozici:

- v oddílu týkajícím se spojení podniků na internetových stránkách Komise věnovaných hospodářské soutěži (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Tato internetová stránka umožňuje vyhledávat jednotlivá rozhodnutí o spojení podniků, a to podle společnosti, čísla případu, data a indexu hospodářského odvětví,
- v elektronické podobě na internetových stránkách EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>) pod číslem 32014M7145. Stránky EUR-Lex umožňují přístup k evropskému právu po internetu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1.

IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

Směnné kurzy vůči euru ⁽¹⁾

15. května 2014

(2014/C 147/03)

1 euro =

měna	směnný kurz	měna	směnný kurz		
USD	americký dolar	1,3659	CAD	kanadský dolar	1,4845
JPY	japonský jen	139,17	HKD	hongkongský dolar	10,5882
DKK	dánská koruna	7,4644	NZD	novozélandský dolar	1,5786
GBP	britská libra	0,81520	SGD	singapurský dolar	1,7108
SEK	švédská koruna	8,9740	KRW	jihokorejský won	1 401,78
CHF	švýcarský frank	1,2227	ZAR	jihoafrický rand	14,1337
ISK	islandská koruna		CNY	čínský juan	8,5090
NOK	norská koruna	8,1050	HRK	chorvatská kuna	7,5910
BGN	bulharský lev	1,9558	IDR	indonéská rupie	15 599,43
CZK	česká koruna	27,440	MYR	malajsijský ringgit	4,4064
HUF	maďarský forint	303,62	PHP	filipínské peso	59,797
LTL	litevský litas	3,4528	RUB	ruský rubl	47,4450
PLN	polský zlotý	4,1792	THB	thajský baht	44,333
RON	rumunský lei	4,4328	BRL	brazilský real	3,0197
TRY	turecká lira	2,8466	MXN	mexické peso	17,6440
AUD	australský dolar	1,4589	INR	indická rupie	80,9842

⁽¹⁾ Zdroj: referenční směnné kurzy jsou publikovány ECB.

Stanovisko Poradního výboru pro restriktivní dohody a dominantní postavení ze zasedání konaného dne 17. února 2014 k předběžné předloze rozhodnutí ve věci C.39398 – VISA MIF

Zpravodaj: Malta

(2014/C 147/04)

- (1) Poradní výbor sdílí obavy, které Komise vyjádřila ve své předloze rozhodnutí, kterou Poradní výbor obdržel dne 5. února 2014, pokud jde o článek 101 Smlouvy o fungování Evropské unie („SFEU“) a článek 53 Dohody o EHP.
 - (2) Poradní výbor souhlasí s Komisí, že řízení týkající se společnosti Visa Europe lze uzavřít přijetím rozhodnutí podle čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003.
 - (3) Poradní výbor souhlasí s Komisí, že závazky navržené společností Visa Europe jsou vhodné, nezbytné a přiměřené a že by se měly stát pro společnost Visa Europe právně závazné.
 - (4) Poradní výbor souhlasí s Komisí, že vzhledem k závazkům, jež společnost Visa Europe nabídla, pominuly důvody pro zásah Komise proti této společnosti, aniž by byl dotčen čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1/2003.
 - (5) Poradní výbor žádá Komisi o zohlednění veškerých dalších připomínek vznesených v průběhu diskuse.
 - (6) Poradní výbor doporučuje, aby bylo jeho stanovisko zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*.
-

Závěrečná zpráva úředníka pro slyšení⁽¹⁾**VISA MIF (AT.39398)**

(2014/C 147/05)

Úvod

(1) Předloha rozhodnutí podle čl. 9 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1/2003⁽²⁾ je určena společnosti Visa Europe Limited („Visa Europe“) a týká se části řízení ve věci AT.39398 – Visa MIF.

(2) Po provedení šetření z moci úřední, jež bylo zahájeno dne 28. listopadu 2006, zahájila Komise dne 6. března 2008 řízení ohledně uložení mnohostranně dohodnutých mezibankovních poplatků (dále jen „MIF“) platných pro přeshraniční a v určitých případech domácí transakce prováděné na platebních místech v rámci Evropského hospodářského prostoru („EHP“) za použití platebních karet typu VISA.

(3) Po prvním prohlášení o námitkách v roce 2009 přijala Komise dne 8. prosince 2010 první rozhodnutí podle čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003, kterým se pro společnost Visa Europe staly závazné určité závazky, pokud jde o meziregionální a některé domácí MIF platné pro transakce prováděné pomocí spotřebitelských debetních karet s okamžitou splatností⁽³⁾. Komise pokračovala ve svém vyšetřování týkajícím se MIF pro spotřebitelské kreditní karty.

(4) Dne 31. července 2012 sdělila Komise společnosti Visa Europe doplňující prohlášení o námitkách, v němž v zásadě vyjádřila předběžný názor, že režim MIF a jistá související pravidla, které společnost Visa uložila na transakce prováděné za použití spotřebitelských kreditních karet typu VISA v situaci, kdy se obchodník nachází v EHP, nebylo možné vyjmout ze zákazu uloženého v čl. 101 odst. 1 SFEU a čl. 53 odst. 1 Dohody o EHP.

Přístup ke spisu

(5) V srpnu 2012 byl společnosti Visa Europe zpřístupněn spis ve formě DVD. Společnost dále požádala o přístup k výsledkům průzkumu zúčtovacích bank, který provedla Komise v roce 2010 („průzkum o nabyvateli“), a k dokumentům týkajícím se studie zadané Komisí v roce 2008 s názvem „Náklady a přínosy obchodníkům z přijetí více platebních metod“ (dále jen „nákladová studie“).

Přístup k průzkumu o nabyvateli v rámci datové místnosti

(6) V reakci na žádost společnosti Visa Europe GŘ pro hospodářskou soutěž navrholo, že vytvoří oddělené datové místnosti, přičemž by externí právní poradci společnosti Visa Europe měli přístup pouze k anonymizovaným kvalitativním informacím předloženým zúčtovacími bankami v rámci průzkumu o nabyvateli a její externí ekonomičtí poradci by měli přístup pouze ke kvantitativním informacím. V lednu 2013 obdrželi externí právní poradci společnosti Visa Europe přístup k části informací zúčtovacích bank týkající se „přeshraničních akvizic“.

(7) U zbylých informací zúčtovacích bank se však společnost Visa Europe s GŘ pro hospodářskou soutěž neshodla na určitých pravidlech upravujících podmínky přístupu k datové místnosti a podle článku 7 rozhodnutí 2011/695/EU se v této záležitosti obrátila na mne. Společnost Visa Europe mě zejména požádala, abych: povolil přístup jejím externím poradcům pocházejícím ze země každé z bank účastnících se průzkumu o nabyvateli a změnil pravidlo, podle něhož mají externí právní poradci přístup pouze ke kvalitativním a externí ekonomičtí poradci pouze ke kvantitativním údajům.

⁽¹⁾ Podle článků 16 a 17 rozhodnutí předsedy Evropské komise 2011/695/EU ze dne 13. října 2011 o mandátu úředníka pro slyšení v určitých řízeních ve věcech hospodářské soutěže (Úř. věst. L 275, 20.10.2011, s. 29) („rozhodnutí 2011/695/EU“).

⁽²⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1).

⁽³⁾ Viz moje závěrečná zpráva ze dne 26. listopadu 2010 (Úř. věst. C 79, 12.3.2011, s. 6).

(8) První žádost jsem zamítl, neboť existuje vážné nebezpečí odhalení totožnosti bank účastnících se průzkumu o nabyvateli, pokud by se zveřejnila jména zemí jejich původu. Společnost Visa Europe nadto neprokázala, že by informace o zemích původu těchto bank byly nezbytné pro výkon jejího práva na obhajobu. U druhé žádosti jsem dospěl k závěru, že externí právní a ekonomičtí poradci společnosti Visa Europe by měli obdržet přístup ke všem informacím v datových místnostech, protože navrhovaná omezení přístupu se vzhledem k okolnostem případu nezdála být odůvodněná účelem ochrany důvěrných informací, a na druhé straně bylo z pohledu práva společnosti Visa Europe na obhajobu důležité, aby ekonomičtí a právní poradci mohli vzájemně konzultovat přístupné dokumenty.

Přístup k dokumentům nákladové studie

(9) Při odmítnutí přístupu k dokumentům nákladové studie se GŘ pro hospodářskou soutěž domnívalo, že tyto dokumenty nebyly součástí spisu Komise, že v doplňujícím prohlášení o námitkách nebyly použity nebo se v něm na ně neodkazovalo a že neobsahovaly žádné zprošťující prvky. Vzhledem k tomu však, že se v podmínkách zadání nákladové studie odkazovalo na řízení proti společnosti Visa Europe, jakož i s ohledem na definici v odstavci 8 oznámení přístupu ke spisu⁽¹⁾ jsem učinil závěr, že dokumenty nákladové studie jsou součástí spisu Komise. Upozornil jsem však na to, že není třeba, aby společnost Visa Europe měla přístup ke všem těmito dokumentům. Korespondence mezi Komisí a jejími smluvními partnery ohledně hodnocení práce smluvních partnerů a o finanční stránce studie, korespondence, v níž se odráží interní jednání mezi Komisí a jejími odborníky, a další dokumenty předběžné povahy představují interní (nepřístupné)⁽²⁾ dokumenty.

Lhůta pro odpověď na doplňující prohlášení o námitkách

(10) Společnost Visa Europe odpověděla na části doplňujícího prohlášení o námitkách v únoru 2013, poté co GŘ pro hospodářskou soutěž prodloužilo původní dvanáctidenní lhůtu pro předložení odpovědi.

Závazky

(11) Dne 10. května 2013 společnost Visa Europe předložila své závazky, aby rozptýlila obavy Komise. Dne 14. června 2013 zveřejnila Komise oznámení v souladu s čl. 27 odst. 4 nařízení (ES) č. 1/2003⁽³⁾ a obdržela sedmáct odpovědí zúčastněných třetích osob. Společnost Visa Europe předložila pozměněný návrh závazků v listopadu 2013.

(12) Předloha rozhodnutí Komise činí nabídnuté závazky pro společnost Visa Europe závazné na čtyři roky. Uvedené rozhodnutí v podstatě dospělo k závěru, že již neexistují důvody pro opatření ohledně MIF uložených společností Visa Europe na transakce prováděné v rámci EHP pomocí spotřebitelských platebních karet typu VISA a pravidel společnosti Visa Europe pro přeshraniční akvizice.

(13) V dané věci jsem od žádné strany řízení neobdržel žádnou žádost ani stížnost v souvislosti s navrhovanými závazky⁽⁴⁾.

(14) S ohledem na výše uvedené se domnívám, že byl zajištěn účinný výkon procesních práv všech stran.

V Bruselu dne 19. února 2014.

Wouter WILS

(1) Oznámení Komise o pravidlech pro přístup do spisu Komise v případech podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES, článků 53, 54 a 57 Dohody o EHP a nařízení Rady (ES) č. 139/2004 (Úř. věst. C 325, 22.12.2005, s. 7).

(2) Oznámení o přístupu ke spisu, bod 12.

(3) Sdělení Komise zveřejněné podle čl. 27 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ve věci AT.39398 – VISA MIF (Úř. věst. C 168, 14.6.2013, s. 22).

(4) Podle čl. 15 odst. 1 rozhodnutí č. 2011/695/EU se mohou strany řízení, jež nabídnou závazky podle článku 9 nařízení (ES) č. 1/2003, obrátit v zájmu zajištění účinného výkonu svých procesních práv na úředníka pro slyšení v kterékoli fázi řízení.

Souhrnná zpráva o rozhodnutí Komise
ze dne 26. února 2014
týkající se řízení podle článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie a článku 53 Dohody
o EHP
(Věc AT.39398 VISA MIF)
(oznámeno pod číslem C(2014) 1199 final)
(Pouze anglické znění je závazné)
(2014/C 147/06)

Komise dne 26. února 2014 přijala rozhodnutí týkající se řízení podle článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie a článku 53 Dohody o EHP. V souladu s ustanoveními článku 30 nařízení Rady (ES) č. 1/2003⁽¹⁾ Komise zveřejňuje jména stran a hlavní obsah rozhodnutí včetně všech uložených sankcí, přičemž přihlíží k oprávněnému zájmu podniků na ochraně jejich obchodního tajemství.

1) Řízení se týká uložení mnohostranně dohodnutých mezibankovních poplatků (dále jen „MIF“) společností Visa Europe Limited (dále jen „Visa Europe“) za meziregionální a v určitých případech domácí⁽²⁾ transakce prováděné na platebních místech společnosti Visa Europe mimo EHP⁽³⁾ za použití spotřebitelských kreditních a debetních karet Visa a pravidel pro přeshraniční zúčtování.

1. PŘEDBĚŽNÉ OBAVY Z NARUŠENÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

2) Ve svém prohlášení o námitkách ze dne 3. dubna 2009 (dále jen „prohlášení o námitkách“) dospěla Komise k předběžnému závěru, že uložení poplatků MIF společnost Visa Europe porušila čl. 101 Smlouvy a čl. 53 Dohody o EHP.

3) Komise dne 8. prosince 2010 přijala rozhodnutí podle článku 9 nařízení (ES) č. 1/2003 (dále jen „rozhodnutí o debetních závazcích“). Toto rozhodnutí učinilo právně závaznými závazky společnosti Visa Europe na čtyři roky i) omezit na míru 0,20 % vážené průměrné poplatky MIF uplatnitelné na transakce spotřebitelskými debetními kartami, jichž se týká řízení, a ii) zachovat a/nebo zavést řadu změn týkajících se pravidel jejího platebního systému.

4) Ve svém doplňujícím prohlášení o námitkách ze dne 31. července 2012 (dále jen „doplňující prohlášení o námitkách“) Komise přehodnotila a dále zpřesnila své námitky týkající se poplatků MIF za transakce prováděné za použití spotřebitelských kreditních karet. Komise rovněž rozšířila působnost řízení na přímé uplatňování meziregionálních (nebo mezinárodních) poplatků MIF v případě obchodníků se sídlem v EHP a rovněž zaujala předběžné stanovisko, že pravidla společnosti Visa Europe pro přeshraniční zúčtování porušila čl. 101 Smlouvy a čl. 53 Dohody o EHP.

5) Mezibankovní poplatky v podstatě platí banka obchodníka (dále jen „zúčtovací subjekt“) bance držitele karty (dále jen „vydavatel karty“) za každou transakci uskutečňovanou platební kartou v provozovně obchodníka. Když držitel karty platební kartu použije k nákupu zboží nebo služeb od obchodníka, obchodník v podstatě zaplatí transakční poplatek svému zúčtovacímu subjektu. Zúčtovací subjekt si část tohoto poplatku ponechá (rozpětí zúčtovacího subjektu) a část předá vydavateli karty (poplatek MIF), přičemž malá část se přenechá provozovateli systému (v tomto případě Visa). V praxi určuje výši transakčních poplatků z velké části výše poplatků MIF.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ V současné době v Belgii, Maďarsku, na Islandu, v Irsku, Itálii, Lucembursku, na Maltě, v Nizozemsku, Lotyšsku a Švédsku.

⁽³⁾ Tyto transakce jsou prováděny s obchodníky se sídlem na území EHP za použití spotřebitelských karet Visa vydaných v zemích mimo EHP na území Visa Europe. Území Visa Europe zahrnuje EHP, Andorru, Faerské ostrovy, Grónsko, Izrael, Monako, San Marino, Špicberky a ostrov Jan Mayen, Švýcarsko, Turecko a Vatikán.

6) V předběžném posouzení byla vyslovena výhrada, že účelem a důsledkem poplatků MIF je výrazné omezení hospodářské soutěže na trzích zúčtování karetních plateb, které je na úkor obchodníků a nepřímo také jejich zákazníků. Jevilo se totiž, že poplatky MIF zvyšují základ, ze kterého zúčtovací subjekty stanovují transakční poplatky, a to tím, že vytvářejí významnou nákladovou položku společnou všem zúčtovacím subjektům. Podle předběžného posouzení Komise nejsou poplatky MIF společnosti Visa Europe objektivně nezbytné. Omezující účinek na trzích zúčtování karetních plateb je dále zesilován vlivem poplatků MIF na trh platebních systémů a trh vydávání platebních karet, jakož i dalšími pravidly a postupy platebního systému, konkrétně povinností obchodníků přijímat všechny platební karty („Honour All Cards Rule“, dále jen „pravidlo HACR“), pravidlem o nediskriminaci („No Discrimination Rule“, dále jen „pravidlo NDR“), jednotnými poplatky (tzv. blending)⁽¹⁾ a segmentací trhů zúčtování karetních plateb v důsledku pravidel omezujících přeshraniční zúčtování⁽²⁾. Navíc podle prohlášení o námitkách a doplňujícího prohlášení o námitkách poplatky MIF nesplňují požadavky pro udělení výjimky podle čl. 101 odst. 3 Smlouvy v tom smyslu, že by zlepšovaly účinnost a přiměřený podíl na výhodách z toho vyplývajících by se přenášel na spotřebitele.

7) V systému společnosti Visa Europe se přeshraniční zúčtovací subjekty řídí pravidlem, jež ukládá uplatňování poplatků MIF, které jsou použitelné v zemi transakce. Podle tohoto pravidla musí přeshraniční zúčtovací subjekty jako standardní poplatky použít buď poplatky MIF specifické pro danou zemi, nebo meziregionální poplatky MIF, anebo zaregistrované domácí poplatky MIF. Členové vydávající nebo přijímající karty Visa v zemi transakce a přeshraniční zúčtovací subjekty se mohou odchýlit od domácích poplatků MIF nebo poplatků MIF specifických pro danou zemi uzavřením dvoustranných dohod o ukládání nižších nebo žádných mezibankovních poplatků. Přeshraniční zúčtovací subjekty mající v úmyslu uzavřít dvoustranné dohody tohoto typu však mohou být znevýhodněny, neboť je pravděpodobné, že nemají silné vazby na domácí vydavatele karet. V zemích, kde existují významné dvoustranné dohody, na nichž se podílí domácí zúčtovací subjekty, by musely přeshraniční zúčtovací subjekty obvykle platit vyšší poplatky MIF specifické pro danou zemi nebo meziregionální poplatky MIF či zaregistrované domácí poplatky MIF. Toto pravidlo je také považováno za územní a cenové omezení svým cílem a účinkem, což brání zúčtovacím subjektům se sídlem v zemích, kde jsou nižší poplatky MIF, aby nabízeli své služby v jiných zemích za ceny odrážející nízkou výši jejich poplatků MIF. Vzhledem k cíli vytvoření vnitřního trhu plateb se jedná o velmi závažné omezení, které se jeví jako neoprávněné. Taková umělá segmentace trhů zúčtování karetních plateb poškozuje spotřebitele, neboť obchodníci jsou povinni platit vyšší ceny za nákup služeb. Komise proto v doplňujícím prohlášení o námitkách zaujala předběžné stanovisko, že cílem a obsahem tohoto pravidla je zachovat segmentaci vnitrostátních trhů omezováním vstupu pro přeshraniční zúčtovací subjekty a cenové konkurence z jejich strany.

2. ROZHODNUTÍ O ZÁVAZCÍCH

8) Společnost Visa Europe dne 10. května 2013 nabídla v souladu s článkem 9 nařízení (ES) č. 1/2003 závazky, kterými reagovala na obavy Komise z narušení hospodářské soutěže.

9) Dne 14. června 2013 bylo v *Úředním věstníku Evropské unie* zveřejněno oznámení podle čl. 27 odst. 4 nařízení (ES) č. 1/2003, ve kterém byly věc a navržené závazky shrnuty a zúčastněné třetí strany byly vyzvány, aby do jednoho měsíce od zveřejnění předložily své připomínky k uvedeným závazkům. Dne 30. srpna 2013 Komise informovala společnost Visa Europe o připomínkách, které po zveřejnění oznámení obdržela od zúčastněných třetích stran. Dne 5. listopadu 2013 předložila společnost Visa Europe upravené závazky.

⁽¹⁾ Pravidlo HACR je pravidlem systému Visa, které obchodníkům, kteří se smluvně zavázali přijímat platby kartou konkrétního typu (například karty VISA, VISA Electron nebo V PAY), ukládá, aby přijímali všechny řádně předložené karty uvedených typů bez jakékoli diskriminace a nezávisle na vydávající bance nebo druhu karty v rámci daného typu. Pravidlo NDR je pravidlem systému Visa, které brání obchodníkům v tom, aby ukládali dodatečné poplatky na transakce prováděné platebními kartami typu VISA, VISA Electron nebo V PAY, pokud místní právní předpisy výslovně nevyžadují, aby bylo určitému obchodníku povoleno takové poplatky ukládat. Za jednotnými poplatky (blending) se skrývá postup, kdy zúčtovací subjekty ukládají obchodníkům stejný transakční poplatek za přijímání odlišných platebních karet téhož systému platebních karet (například debetních a kreditních karet VISA) nebo za přijímání platebních karet patřících do různých systémů platebních karet (například kreditní karty VISA a MasterCard). Ve svém předběžném posouzení došla Komise k závěru, že tato pravidla a postupy snižují schopnost obchodníků omezit kolektivní uplatňování tržní síly členů společnosti Visa Europe prostřednictvím poplatků MIF a tím posilují účinky poplatků MIF, jež narušují hospodářskou soutěž.

⁽²⁾ Přeshraniční zúčtování je činnost prováděná zúčtovacími subjekty s cílem získat obchodníky k přijímání karet, kteří mají sídlo v jiné zemi EHP než zúčtovací subjekt.

10) Rozhodnutím Komise ze dne 26. února 2014 podle článku 9 nařízení (ES) č. 1/2003 se upravené závazky staly pro společnost Visa Europe závaznými na čtyři roky. Hlavní obsah závazků je uveden v následujícím přehledu:

- a) Společnost Visa Europe se zavazuje, že dva měsíce po oznámení rozhodnutí o závazcích společnosti Visa Europe stanoví hranici pro svůj roční vážený průměr poplatků MIF za transakce jejími spotřebitelskými kreditními kartami v rámci EHP na úroveň 0,3%.
- b) Maximální hranice bude platit i individuálně dva roky po oznámení rozhodnutí o závazcích v každé z těch zemí EHP, pro které společnost Visa Europe přímo stanovuje zvláštní sazby poplatků MIF za domácí transakce spotřebitelskými kreditními kartami, a v těch zemích EHP, kde se v případě neexistence jiných poplatků MIF na domácí transakce vztahují sazby poplatků MIF za transakce prováděné za použití kreditních karet v rámci EHP.
- c) Společnost Visa Europe rovněž navrhuje, že od 1. ledna 2015 zajistí:
- uplatňování maximální hranice poplatků MIF ve výši 0,3 % za platby kreditními kartami na všechny poplatky MIF, které společnost Visa Europe stanovila v souvislosti s transakcemi uskutečněnými u obchodníků sídlících v EHP spotřebitelskými kreditními kartami Visa vydanými ve státech mimo EHP náležejících do území Visa Europe⁽¹⁾ („poplatky MIF za platby kreditními kartami v rámci Visa Europe mimo EHP“), a
 - uplatňování maximální hranice poplatků MIF ve výši 0,2 % za platby debetními kartami na všechny poplatky MIF, které společnost Visa Europe stanovila v souvislosti s transakcemi uskutečněnými u obchodníků sídlících v EHP spotřebitelskými debetními kartami Visa vydanými ve státech mimo EHP náležejících do území Visa Europe („poplatky MIF za platby debetními kartami v rámci Visa Europe mimo EHP“).
- d) Společnost Visa Europe se zavazuje, že od 1. ledna 2015 změní svá pravidla pro přeshraniční zúčtovací subjekty tak, že přeshraničním zúčtovacím subjektům umožní nabízet buď domácí poplatky MIF za platby debetními kartami nebo domácí poplatky MIF za platby kreditními kartami uplatnitelné v místě, kde obchodník sídlí, nebo sazbu poplatků MIF ve výši 0,2 % za spotřebitelské debetní transakce a 0,3 % za spotřebitelské kreditní transakce, s výhradou splnění určitých podmínek.
- e) Společnost Visa Europe se zavazuje, že bude nadále pokračovat v zavádění dalších opatření na zvýšení transparentnosti. Společnost Visa Europe se zavazuje zejména k tomu, že:
- zavede pravidlo, na jehož základě se od zúčtovacích subjektů bude vyžadovat, aby obchodníkům nabídli transakční poplatky stanovené na základě pravidla „poplatky MIF plus plus“ za administrativní poplatek (jinými slovy musí zúčtovací banky na požádání ve svých smlouvách a na fakturách zřetelně rozdělit transakční poplatky za služby na tři části, a to na poplatky MIF, všechny ostatní příslušné poplatky platebního systému a poplatek zúčtovacího subjektu). Společnost Visa Europe bude po zúčtovacích subjektech vyžadovat zavedení tohoto pravidla do 12 měsíců ode dne oznámení rozhodnutí o závazcích společnosti Visa Europe, pokud jde o veškeré nové dohody, a do 18 měsíců pro stávající smlouvy,
 - zavede zjednodušenou strukturu poplatků MIF stanovených společnostmi Visa Europe, aby bylo dosaženo nejméně 25 % snížení počtu kategorií poplatků, což podpoří transparentnost a možnost srovnání jednotlivých sazeb.

11) Společnost Visa Europe jmenuje kontrolního správce, který bude sledovat plnění závazků ze strany společnosti Visa Europe. Před tímto jmenováním je Komise oprávněna navrženého správce schválit, nebo zamítnout.

12) Závazky jsou platné po dobu čtyř let ode dne oznámení rozhodnutí o závazcích společnosti Visa Europe.

13) Hranice váženého průměru poplatků MIF uvedené v závazcích byly posouzeny podle příručky MIT. V rozhodnutí se shledává, že závazky jsou vhodné a nezbytné k řešení obav vznesených v prohlášení o námitkách a v doplňujícím prohlášení o námitkách, aniž by byly nepřiměřené.

⁽¹⁾ Území společnosti Visa Europe zahrnuje EHP, Andorru, Faerské ostrovy, Grónsko, Izrael, Monako, San Marino, Špicberky a ostrov Jan Mayen, Švýcarsko, Turecko a Vatikán.

14) Poradní výbor pro restriktivní praktiky a dominantní postavení vydal kladné stanovisko k přijetí rozhodnutí dne 17. února 2014. Dne 19. února 2014 vydal svou závěrečnou zprávu úředník pro slyšení.

15) Na základě rozhodnutí bylo ukončeno řízení ohledně mnohostranně dohodnutých mezibankovních poplatků společnosti Visa Europe v rámci EHP, domácích poplatků MIF uložených společností Visa Europe za transakce kreditními kartami, poplatků MIF za platby kreditními a debetními kartami v rámci Visa Europe mimo EHP, mezinárodních poplatků MIF a pravidla společnosti Visa Europe o uplatnitelných poplatcích MIF v případě přeshraničního zúčtování.

16) Rozhodnutí se však nevztahuje na poplatky MIF uložené společností Visa Inc. a společností Visa International Service Association, které bude Komise dále vyšetřovat.

V

(Oznámení)

ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE PROVÁDĚNÍ POLITIKY HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

EVROPSKÁ KOMISE

STÁTNÍ PODPORA – LOTYŠSKÁ REPUBLIKA

Státní podpora SA.36612 (2014/C) (ex 2013/NN) – Neoznámená podpora, kterou poskytlo Lotyšsko společnostem Citadele a Parex

Výzva k podání připomínek podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie

(Text s významem pro EHP)

(2014/C 147/07)

Dopisem ze dne 16. dubna 2014 uvedeným v závazném znění na stránkách následujících po tomto shrnutí oznámila Komise Lotyšské republice své rozhodnutí zahájit ve věci výše uvedené podpory řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

K režimu, kvůli němuž Komise řízení zahajuje, mohou zúčastněné strany do deseti pracovních dnů ode dne zveřejnění tohoto shrnutí a připojeného dopisu zaslat své připomínky na adresu Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise:

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Fax: +32 22961242

Připomínky budou sděleny Lotyšské republice. Zúčastněné strany podávající připomínky mohou písemně a s uvedením důvodů požádat o zachování důvěrnosti ohledně své totožnosti.

SHRNUTÍ

Postup

1. Dne 15. září 2010⁽¹⁾ Komise schválila plán restrukturalizace společnosti AS Parex banka. Plán restrukturalizace předpokládal rozdělení společnosti AS Parex banka na společnosti AS Citadele banka a AS Reverta⁽²⁾. Dne 10. srpna 2012 Komise schválila změny tří závazků obsažených v rozhodnutí o schválení plánu restrukturalizace⁽³⁾.

2. Od té doby, v rámci monitorování schváleného plánu restrukturalizace a souvisejících závazků, Komise shledala, že podpora poskytnutá Lotyšskem překračuje Komisi již schválená opatření podpory.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Komise o státní podpoře C 26/09 (Úř. věst. L 163, 23.6.2011, s. 28).

⁽²⁾ Špatná banka (*bad bank*) si po rozdělení uskutečněném dne 1. srpna 2010 nejprve ponechala název Parex banka, ale od května 2012 byla zaregistrována pod názvem „AS Reverta“.

⁽³⁾ Rozhodnutí Komise SA.34747 (Úř. věst. C 273, 21.9.2013, s. 1).

Popis opatření

3. Z dokumentů, které Komise obdržela, vyplývá, že Lotyšsko zavedlo následující opatření bez předběžného oznámení Komisi:

- i) dne 22. května 2009 poskytlo Lotyšsko společnosti AS Parex banka podřízený úvěr kvalifikovaný jako kapitál tier 2 se splatností sedm let, což přesahuje splatnost nejvýše pět let schválenou Komisí podle pravidel o státních podporách;
- ii) dne 27. června 2013 poskytlo Lotyšsko společnosti AS Citadele banka dodatečné osmnáctiměsíční prodloužení splatnosti na nesplacenou částku téhož podřízeného úvěru;
- iii) od roku 2011 Lotyšsko poskytlo AS Reverta podporu likvidity přesahující maximální výši schválenou Komisí podle jejího rozhodnutí ze dne 15. září 2010.

4. Navíc se ukázalo, že Lotyšsko nedodrželo ve stanovených lhůtách svůj závazek týkající se odprodeje činnosti v oblasti správy majetku společnosti AS Citadele banka.

Posouzení opatření

5. Společnost AS Parex banka a následně společnosti AS Citadele banka a AS Reverta obdržely od Lotyšska opatření nad rámec opatření podpory schválených Komisí podle pravidel o státních podporách.

6. Na základě toho,

- i) že původní sedmiletá doba splatnosti i prodloužená doba splatnosti podřízeného dluhu a navýšená podpora likvidity představují ve srovnání se schválenými opatřeními podpory jednoznačně dodatečné výhody, a jde tedy o dodatečnou podporu (jelikož všechny ostatní podmínky podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy stále platí), a
- ii) že nedošlo k oznámení těchto dodatečných opatření podpory Komisi, se tedy Komise domnívá, že tato tři opatření představují protiprávní podporu.

7. Komise konstatuje, že na základě v současnosti dostupných informací Lotyšsko nepředložilo argumenty prokazující slučitelnost podpory plynoucí z původní sedmileté splatnosti podřízených úvěrů a z dodatečného osmnáctiměsíčního prodloužení splatnosti tohoto podřízeného dluhu.

8. Komise rovněž konstatuje, že Lotyšsko nepředložilo argumenty prokazující slučitelnost podpory plynoucí z dodatečné podpory likvidity poskytnuté společnosti AS Reverta.

9. Lotyšsko potvrdilo, že činnost v oblasti správy majetku nebyla odprodána v dohodnutých lhůtách. To představuje porušení podmínek konečného rozhodnutí ohledně společnosti Parex a tedy zneužití poskytnuté podpory.

10. Komise dochází k závěru, že s ohledem na výše popsanou protiprávní podporu jsou vzneseny pochybnosti o slučitelnosti s vnitřním trhem na základě v současnosti dostupných informací. Komise se proto rozhodla zahájit formální vyšetřovací řízení podle čl. 13 odst. 1 a čl. 4 odst. 4 nařízení (ES) č. 659/1999.

11. Navíc Komise dochází k závěru, že porušení závazku týkajícího se odprodeje činnosti v oblasti správy majetku představuje zneužití podpory. Komise se proto rozhodla zahájit formální vyšetřovací řízení rovněž pro zneužití podpory podle článku 16 nařízení (ES) č. 659/1999.

Podle článku 14 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 může být od příjemce požadováno navrácení všech protiprávních podpor.

ZNĚNÍ DOPISU

The Commission wishes to inform Latvia that, having examined the information supplied by your authorities on the aid referred to above, it has decided to initiate the procedure laid down in Article 108(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union (“the Treaty”).

1. PROCEDURE

(1) On 10 November 2008 Latvia notified to the Commission a package of State aid measures in favour of AS Parex banka (“Parex banka”), designed to support the stability of the financial system. The Commission approved those measures on 24 November 2008⁽¹⁾ (“first rescue Decision”) based on Latvia’s commitment to submit a restructuring plan for Parex banka within six months.

(2) Following requests from Latvia, the Commission approved two sets of changes to the aid measures concerning Parex banka, the first on 11 February 2009⁽²⁾ (“second rescue Decision”) and the second on 11 May 2009⁽³⁾ (“third rescue Decision”).

(3) On 11 May 2009 Latvia notified a restructuring plan for Parex banka. By decision of 29 June 2009⁽⁴⁾ the Commission came to the preliminary conclusion that the notified restructuring measures constituted State aid to Parex banka and expressed its doubts that such aid could be found compatible. As a result the Commission decided to initiate the procedure laid down in Article 108(2) of the Treaty and required Latvia to provide information needed for the assessment of the compatibility of the aid.

(4) Between 11 May 2009 and 15 September 2010, several information exchanges and discussions occurred between Latvia and the Commission concerning the restructuring plan for Parex banka. Latvia provided information and clarifications on several occasions throughout the investigation procedure, and the restructuring plan of Parex banka was also updated six times.

(5) On 1 August 2010, some assets of Parex banka were transferred to a newly established so-called “good bank” named AS Citadele banka (“Citadele”), in line with the restructuring plan. The restructuring plan envisaged a split of Parex banka into Citadele, which would take over all core assets and some non-core assets⁽⁵⁾, and a so-called “bad bank” (“Reverta”⁽⁶⁾) which kept the remaining non-core and non-performing assets.

(6) By decision of 15 September 2010⁽⁷⁾ (“the Parex Final Decision”), the Commission approved the restructuring plan of Parex banka, based on a commitment paper submitted by the Latvian authorities on 3 September 2010.

(7) On 10 August 2012, at the request of the Latvian authorities, the Commission approved amendments to three commitments included in the Parex Final Decision (“the Amendment Decision”⁽⁸⁾). Those amendments: 1) extended the disposal deadline for the CIS loans⁽⁹⁾ until 31 December 2014; 2) increased the limit of minimum capital adequacy requirements allowed for Citadele at the level of the bank and the group before the asset remuneration described in the Parex Final Decision would be triggered; and 3) allowed carry-over of previous years’ unused caps on lending, whilst respecting market share caps.

(8) On 1 October 2013 Latvia notified a requested for a further amendment of the Parex Final Decision, asking for the postponement of the divestment deadline for one of the divisions of Citadele, the Wealth Management Business⁽¹⁰⁾. While analysing Latvia’s submissions in support of that amendment request, the Commission identified aid that had been granted by Latvia over and beyond the aid measures already approved by the Commission.

(9) Between [...] ^(*) and 4 March 2014, several information exchanges have taken place between Latvia and the Commission with regard to the additional aid measures. Latvia submitted information and documents on 30 October 2013, 31 January 2014 and 4 March 2014 (including a revised restructuring plan of Parex banka).

(1) Commission Decision NN 68/2008, OJ C 147, 27.6.2009, p. 1.

(2) Commission Decision NN 3/2009, OJ C 147, 27.6.2009, p. 2.

(3) Commission Decision N 189/2009, OJ C 176, 29.7.2009, p. 3.

(4) Commission Decision C 26/2009 (ex N 189/2009), OJ C 239, 6.10.2009, p. 11.

(5) In particular, performing loans to borrowers located in the Commonwealth of Independent States, the Lithuanian subsidiary, branches in Sweden and Germany and the wealth management business, with the latter including the Swiss subsidiary.

(6) The bad bank initially kept the name of Parex banka after the split that took place on 1 August 2010, but has been registered since May 2012 under the corporate name “AS Reverta”.

(7) Commission Decision C 26/2009, OJ L 163, 23.6.2011, p. 28.

(8) Commission Decision SA.34747, OJ C 273, 21.9.2013, p. 1.

(9) Meaning loans to borrowers located in the Commonwealth of Independent States.

(10) The Wealth Management Business consists of the private capital management sector of Citadele, asset management subsidiaries and AP Anlage & Privatbank AG, Switzerland.

(*) Confidential information.

(10) Since 11 November 2013, the Commission has also received monthly updates regarding Latvia's progress in selling Citadele, a process it began in October 2013.

(11) The Latvian authorities have informed the Commission that for reasons of urgency they exceptionally accept that this Decision is adopted in the English language.

2. DESCRIPTION

2.1. The undertaking concerned

(12) Parex banka was the second-largest bank in Latvia with total assets of LVL 3,4 billion (EUR 4,9 billion) as of 31 December 2008. It was partially nationalised in November 2008.

(13) In April 2009, the European Bank for Reconstruction and Development ("EBRD") acquired 25 % of the share capital of Parex banka plus one share. Following the split of Parex banka into a good bank and a bad bank in 2010 along with subsequent changes in the shareholding structure, the shareholders of Citadele are now Latvia (75 %) and the EBRD (25 %), while the shareholders of Reverta are Latvia (84,15 %), the EBRD (12,74 %) and others (3,11 %).

(14) A detailed description of Parex banka up to the time of the Parex Final Decision can be found in recitals 11 to 15 of that decision. Parex banka was authorised to receive a series of aid measures (including liquidity support, guarantees and recapitalisation and asset relief measures) which are specified in the Parex Final Decision. Those measures were approved by the Commission in the first, second and third rescue Decisions (the "Rescue Decisions") and the Parex Final Decision.

2.2. The aid measures approved for Citadele and Reverta

(15) The restructuring plan approved by the Commission with the Parex Final Decision provided that the rescue aid previously approved by the Commission was to be extended over the restructuring period and split between Citadele and Reverta. The Parex Final Decision also approved additional restructuring aid for Reverta and Citadele. It also laid down a utilisation mechanism for the aid which had been provisionally approved through the Rescue Decisions after Parex banka was split, in regard to:

- a) liquidity support in the form of State deposits for both Citadele and Reverta ⁽¹⁾;
- b) State guarantees on liabilities of Citadele and Reverta ⁽²⁾;
- c) a State recapitalisation for Reverta and Citadele ⁽³⁾; and
- d) an asset relief measure for Citadele ⁽⁴⁾.

2.3. The commitments given by Latvia in the Parex Final Decision and the Amendment Decision

(16) In order to enable the Commission to find the restructuring aid compatible with the internal market Latvia provided commitments to ensure full implementation of the restructuring plan and limit distortions of competition that result from the restructuring aid ("the commitments").

(17) The main commitments regarding Citadele are described in recitals 73 to 83 of the Parex Final Decision. They include: a commitment to divest the CIS loans; a commitment to divest the Wealth Management Business within fixed deadlines (one which applied to divestment by Citadele itself and another which applied to divestment under the control of a Divestment Trustee); the preservation of viability, marketability and competitiveness; a hold-separate obligation in relation to the Wealth Management Business; a commitment to sell Citadele within a fixed deadline; caps on new lending and deposits in the Baltic countries; caps on the deposits in the German and Swedish branches; no increase in the number of branches; remuneration in respect of the asset relief measure; an acquisition ban; and a ban on making new CIS loans.

(18) The main commitments regarding Reverta are described in recitals 84 to 87 of the Parex Final Decision. They include commitments that there would be no new activities; there would be a wind-down or divestment of activities; and a cap on the total amount of capital that would be provided by Latvia in whatever form.

(19) Recitals 88 to 93 of the Parex Final Decision describe the commitments jointly applying to Reverta and Citadele. They provide for: a dividend and coupon ban; a ban on any reference to State support in advertising; a separation between Citadele and Reverta; and the appointment of Monitoring and Divestiture Trustees.

⁽¹⁾ Recitals 55-57 of the Parex Final Decision.

⁽²⁾ Recitals 58-61 of the Parex Final Decision.

⁽³⁾ Recitals 62-68 of the Parex Final Decision.

⁽⁴⁾ Recitals 69-70 of the Parex Final Decision.

(20) As recalled in recital 16, the Commission subsequently amended three of the commitments applicable to Citadele under the Parex Final Decision. That approval was based on new commitments undertaken by Latvia and Citadele to compensate for any distortion of competition.

2.4. The additional measures implemented by Latvia for Parex banka, Citadele and Reverta

(21) Based on the report submitted on 29 August 2013 by the Monitoring Trustee⁽¹⁾ and based on documents and information submitted by Latvia since October 2013, it appears that Latvia has put into effect the following measures without prior notification to the Commission:

- (i) on 22 May 2009, Latvia granted to Parex banka a subordinated loan of LVL 50,27 million (qualifying as Tier 2 capital) with a maturity of seven years (i.e. until 21 May 2016). The duration of that subordinated loan exceeds the maximum five-year maturity set in first rescue Decision and confirmed in the Parex Final Decision;
- (ii) on 27 June 2013, Latvia granted Citadele an additional 18-month extension of the maturity for an amount of LVL 37 million of subordinated debt (out of the total of LVL 45 million held by Latvia at that time)⁽²⁾. Table 1 gives an overview of the subordinated debt maturity changes, as of 31 December 2013. Latvia did not notify the extension of the maturity of that subordinated debt to the Commission;

Table 1

Issuer	Principal (LVL million)	Maturity approved by the Parex Final Decision	Maturity date throughout the restructuring period	Extended Maturity (granted in 2013)
LPA ⁽³⁾	7,87	May 2014 (five years starting from 2009)	8.8.2016	—
LPA	37,34		21.5.2016	20.12.2017
[...]	[...]		[...]	[...]
Total	50,27			

- (iii) in addition, since 2011 Latvia has provided Reverta with liquidity support in excess of the maximum limit set and approved by the Commission in the Parex Final Decision, both for the base case and for the worst case scenario (presented in Table 2⁽⁴⁾). The actual amounts of liquidity support from which Reverta has benefited were communicated by the Latvian authorities through the revised restructuring plan submitted in January 2014 and are reflected in Table 3:

Table 2

Liquidity caps for Reverta as reflected in the Parex Final Decision

LVL million	1.8.10	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.13
Base case	458	446	419	349	315
Best case	458	446	419	356	322
Worst case	458	446	419	344	307

⁽¹⁾ The Monitoring Trustee was appointed through a Mandate signed by Reverta, Citadele and the Latvian authorities on 28 February 2011. The Monitoring Trustee has submitted bi-annual monitoring reports covering the preceding semester, starting with the one ending 31 December 2010.

⁽²⁾ Following the split of Parex banka, Citadele was established on 1 August 2010. The Parex Final Decision approved the transfer to Citadele of all of the subordinated loans previously granted to Parex banka. No Tier 2 capital was provided to Parex banka by Latvia at the time of the split or could have been provided by Latvia after the split.

On 3 September 2009 the EBRD agreed to refinance part of the subordinated loan previously granted by Latvia to Parex banka. As of 31 December 2009 the subordinated loans granted by Latvia to Parex banka amounted to LVL 37 million, while the subordinated loan granted by the EBRD amounted to LVL 13 million.

At the time of the split Latvia took over LVL 8 million out of the LVL 13 million subordinated loan held by the EBRD. As of 1 August 2010, the total amount of subordinated loans held by Latvia was LVL 45 million (with different maturities), while that held by the EBRD was LVL 5 million.

⁽³⁾ The Latvian Privatisation Agency, owned by Latvia.

⁽⁴⁾ That information is contained in Table 6 of the Parex Final Decision.

Table 3

Actual amounts of liquidity from which Reverta has benefited

Outstanding of liquidity support					
	1.8.10	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.13
LVL million	446,32	446,32	427,82	384,86	362,52

In light of those developments and findings, the Commission has asked Latvia to provide additional information and explanations.

(22) Latvia has confirmed through the submissions set out in recital 9 that those additional measures have already been put into effect.

2.5. The breach of the commitment to divest the Wealth Management Business of Citadele

(23) Latvia has failed to comply with its commitment to divest the Wealth Management Business of Citadele by 30 June 2013 without a Divestiture Trustee, or by 31 December 2013 with a Divestiture Trustee, which was recorded in the Parex Final Decision⁽¹⁾. Therefore that commitment to divest the Wealth Management Business by those deadlines has been breached.

3. POSITION OF THE LATVIAN AUTHORITIES**3.1. On the un-notified maturity extensions of the subordinated debt**

(24) In its submissions of information regarding the un-notified aid which are mentioned in recital 9, as well as in the revised restructuring plan, the Latvian authorities submit that the Commission had been informed of the possibility of the maturity extension of the subordinated debt on a number of occasions. In consequence, Latvia considers that the longer maturity of the subordinated debt does not entail un-notified State aid.

(25) More specifically, Latvia expresses the view that:

- (i) the Commission had been informed of the possibility of the maturity extension of the subordinated debt on a number of occasions, as it was expressly referred to in the restructuring plan and the reports of the Monitoring Trustee;
- (ii) according to the final version of the restructuring plan, it was not planned that the subordinated debt would be fully repaid by 2017. In addition, the restructuring plan assumed when determining the eligible capital for calculating capital adequacy that the maturity of the subordinated financing would be extended to avoid suffering from a 20 % amortisation rate starting from the fifth year and until maturity;
- (iii) in line with those provisions, the Parex Final Decision provided that the subordinated loans were expected to mature in the period 2015-18, thus envisaging a prospective extension of the subordinated debt⁽²⁾;

(26) Moreover, Latvia has argued that the payment by Citadele of interest rates in excess of market conditions allays any State aid concerns that could exist.

(27) Finally, Latvia notes that discussions [...] are currently being held [...].

3.2. Regarding the un-notified liquidity support granted to Reverta

(28) Latvia explained that it provided Reverta with liquidity in excess of the support limits in the Parex Final Decision because the deposits from the State were not transformed into capital support by capitalising the principal of State treasury deposits to the extent that had been envisaged in that Decision. That transformation did not occur because after Reverta's banking licence had been revoked the relevant Latvian legislation no longer required statutory capital to be maintained. The Parex Final Decision had mentioned capitalising LVL [40-110] million of principal in the base case, whereas in fact only LVL 12,4 million of principal was capitalised.

(29) Latvia argues that capitalising less principal benefitted the State because:

- (iv) Latvia receives interest on liquidity aid but has no income from capital aid;
- (v) Latvia remains a senior secured creditor rather than junior equity holder, which ensures higher recoverability of funds in case of insolvency or liquidation, given that the State Treasury will have priority towards proceeds collectable within the insolvency process;

⁽¹⁾ See recital 73 of the Parex Final Decision.

⁽²⁾ In that respect, Latvia points to recital 148 of the Parex Final Decision.

- (vi) the capital invested as Tier 1 will not be recovered by the State⁽¹⁾; and
- (vii) there is more burden-sharing by legacy minority stakeholders as a result of interest payments by Reverta to the State.

3.3. Regarding the breach of the commitment for Wealth Management Business divestment

(30) Latvia states that the return of Citadele as a stand-alone entity to the private sector would have been put at risk if Citadele had divested the Wealth Management Business by 30 June 2013 as foreseen in the restructuring plan of 2010 or, in any event before Latvia had divested its stake in Citadele. Latvia claims that Citadele without the Wealth Management Business has no viable business model.

(31) The Latvia has therefore requested the Commission to amend the Parex Final Decision in order to allow Citadele to retain the Wealth Management Business until after the entire bank passes to the private sector.

(32) Such a request was first made in August 2012 in discussions between Latvia and the Commission before the Amendment Decision was taken. During those discussions the Latvian authorities ultimately decided not to request an extended deadline for divesting the Wealth Management Business.

4. ASSESSMENT

(33) Pursuant to Article 13(1) in conjunction with Article 4(4) of Council Regulation (EC) No 659/1999 of 22 March 1999 laying down detailed rules for the application of Article 108 of the Treaty on the Functioning of the European Union⁽²⁾ the Commission may open a formal investigation procedure if it finds that doubts are raised as to the compatibility with the internal market of an unlawful aid measure⁽³⁾.

4.1. Existence of unlawful aid

(34) Article 107(1) of the Treaty provides that, save as otherwise provided in the Treaty, any aid granted by a Member State or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods is in so far as it affects trade between Member States, be incompatible with the internal market.

(35) As described in recital 21, Parex banka and subsequently Citadele and Reverta have obtained measures from Latvia in addition to the aid measures examined in the Rescue Decisions and the Parex Final Decision.

(36) **With regard to the subordinated debt**, the fact that such a measure contains State aid was established in the first rescue Decision, when the Commission approved the issuance of subordinated debt with five years maturity as a compatible aid measure. The Commission decided at that time that a market economy investor would not have granted subordinated debt with a five-year maturity⁽⁴⁾.

(37) The measure which was in fact granted by Latvia in favour of Parex banka was identical with the measure approved by the Commission except for the fact that it had a longer maturity. As such, the measure which was in fact granted would also be State aid unless the longer maturity eliminated any advantage to Parex banka. However, subordinated debt with a seven-year maturity would give the borrower a greater advantage since the risk perceived by an investor for any given investment increases as the maturity of the investment is extended. When the subordinated debt with a seven-year maturity was granted, it would have been even less likely for a market economy investor to grant the subordinated debt under those extended terms than it would for it to have done so for five years. For that reason, the longer maturity of the subordinated debt represented an additional advantage for Parex banka compared to the form of the subordinated debt that was approved in the Rescue Decisions and the Parex Final Decision.

(38) The maturity of the subordinated debt was later further extended by an additional 18 months. As the risk perceived by an investor for any given investment increases as the maturity of the investment is extended, a market economy investor would not have granted the subordinated debt under those extended terms in the absence of any countervailing payment fully offsetting the investor's increased risk. For that reason, the longer maturity of the subordinated debt represents an additional advantage for Citadele compared to the form of the subordinated debt that was approved in the Rescue Decisions and the Parex Final Decision.

(39) Latvia justifies granting subordinated loans with a longer maturity than approved by claiming that the Commission had been informed of a possible maturity extension through the restructuring plan and submissions of the Monitoring Trustee.

⁽¹⁾ Recital 49 of the Parex Final Decision.

⁽²⁾ OJ L 83, 27.3.1999, p. 1.

⁽³⁾ Under Article 1 of Regulation (EC) No 659/1999, unlawful aid means new aid put into effect in contravention of Article 108(3) of the Treaty — i.e. without notification to the Commission of aid measures before they are put into effect.

⁽⁴⁾ Recital 40 of the first rescue Decision.

(40) The Commission does not accept that argument. The possible need to extend the maturity of the subordinated loan was only incidentally mentioned, for information, by the Monitoring Trustee in previous monitoring reports (e.g. that of 30 June 2012) as an option under consideration by Latvian authorities. A mention of the possibility that additional aid may be granted by a Member State does not constitute or substitute for a formal notification of aid measures, within the meaning of Article 108(3) of the Treaty.

(41) Latvia also contends that the recital 148 of the Parex Final Decision explicitly provided that the subordinated loans were expected to mature in the period 2015-18, thus envisaging a prospective extension of the subordinated debt.

(42) The Commission does not share that interpretation. Recital 148 of the Parex Final Decision refers to the subordinated loans by legacy shareholders in Parex, and not to the subordinated loans granted by Latvia.

(43) **With regard to the liquidity support granted to Reverta**, it was initially approved as part of the compatible State aid measures approved in the first rescue Decision, in the form of State deposits. At that time, the Commission noted that Parex banka lacked liquid collateral and that Latvia had deposited the funds, taking into account the bank's liquidity needs, when no market investor was willing to provide liquidity in view of the fragile situation of Parex banka ⁽¹⁾.

Following the Parex Final Decision (and the split in a good and a bad bank) the liquidity aid was subsequently transferred to Citadele and Reverta. The former has already repaid in full its share of the liquidity support, whereas the latter had to limit the amounts of liquidity support it received, as set out in recital 21(iii). However, the amount of liquidity support actually granted to Reverta exceeds even the worst case scenario level approved within the Parex Final Decision. That additional liquidity support provides a supplementary advantage for Reverta compared to the aid approved by the Rescue Decisions and Parex Final Decision. None of the other features of the liquidity support apart from its quantity have been altered and so the Commission concludes that the measure constitutes State aid.

(44) None of those three additional measures (the seven-year subordinated loan; the 18-month extension; and the additional liquidity support) had been notified to the Commission. Latvia has therefore not complied with the standstill obligation under Article 108 of the Treaty.

(45) Based on the facts that:

- both the longer initial maturity and the extended maturity of the subordinated debt and the increased liquidity support clearly represent additional advantages compared to the approved aid measures, and therefore are additional aid (as all of the other criteria under Article 107(1) of the Treaty are still in place), and
- the absence of any notification to the Commission for those additional aid measures,

the Commission therefore considers that the measures described in recital 21 represent unlawful aid.

4.2. Compatibility of the aid

4.2.1. The subordinated loans with extended maturity

(46) In line with the 2008 Banking Communication ⁽²⁾ which was in force when the subordinated loan was initially granted and when it was subsequently extended, in order for aid to be compatible, it had to comply with several conditions:

- appropriateness (to be well targeted to its objective, e.g. to remedy a serious disturbance in the economy, and take the most appropriate form for that purpose to remedy the disturbance),
- necessity (to be necessary to achieve the objective, and remain at the minimum necessary to do that),
- proportionality (the positive effects of the aid must be properly balanced against the distortions of competition, in order for the distortions to be limited to the minimum necessary to reach the measures' objectives).

(47) The objective of granting a subordinated loan qualifying as Tier 2 capital to Parex banka was to enable it to continue to satisfy the capital adequacy ratio and to ensure that it is sufficiently capitalised so as to better withstand potential losses, in order to avoid a serious disturbance in the Latvian economy.

⁽¹⁾ Recital 41 of the first rescue Decision.

⁽²⁾ Communication on the application of State aid rules to measures taken in relation to financial institutions in the context of the current global financial crisis OJ C 270, 25.10.2008.

(48) In the first rescue Decision, the Commission noted that the subordinated debt for Parex banka was limited to the minimum necessary in scope and time. Among other elements, the limitation to the minimum necessary was based on the commitment of the Latvian authorities to grant subordinated debt with a maximum maturity of five years. In that regard, the Commission noted in that decision that the minimum maturity for the subordinated debt to qualify as Tier 2 capital under Latvian legislation was five years. The aid measure was therefore qualified as compatible.

(49) The second and third rescue Decisions, the Parex Final Decision and the Amendment Decision did not alter the assessment of the first rescue Decision in that respect, concerning the limitation to the minimum necessary.

(50) The Commission notes that Latvia has not brought forward arguments to demonstrate the compatibility of the aid stemming from the extended maturity of the subordinated loans.

(51) Therefore, based on the information available to Commission at this time, the un-notified aid measure concerning the subordinated debt issued with a maturity of seven years instead of five years as initially approved cannot be qualified as compatible, considering that: a) the existing assessment is that a five-year maturity of the subordinated debt was what ensured limitation to the minimum necessary and b) no new arguments have been presented for justification of compatibility.

(52) Equally, based on the information available to Commission at this time, the un-notified aid measure concerning the additional prolongation of the subordinated debt maturity by 18 months cannot be qualified as compatible, considering that: a) the existing assessment is that a five-year maturity of the subordinated debt was what ensures limitation to the minimum necessary and b) no new arguments have been presented for justification of compatibility.

(53) The Commission invites Latvia and any interested parties to present it with additional elements relevant to whether the seven-year duration of the subordinated loan and its subsequent extension by 18 months constitutes aid which was limited to the minimum necessary.

4.2.2. *The liquidity support measure*

(54) The assessment of the restructuring plan in the Parex Final Decision was based on assumptions presented at that time regarding the expected inflows of liquidity into Reverta which would allow it to start repaying the liquidity support granted in the form of State deposits, up to a certain level⁽¹⁾.

(55) The amounts expected to remain unpaid, as described in the Parex Final Decision, ranged from LVL [...] million (the base case scenario) to LVL [...] million (the worst case scenario). As explained in recital 21, the actual amounts from which Reverta has benefited have constantly exceeded those laid out in the Parex Final Decision.

(56) The Commission notes that Latvia has not brought forward arguments to demonstrate the compatibility of the aid stemming from the additional liquidity support.

(57) In view of this, and considering also the fact that the revised restructuring plan presented by Latvia includes numerous other adjustments compared to the plan approved through the Parex Final Decision, the Commission is not in the position at this time to qualify the additional liquidity support as compatible with the internal market. A more in-depth assessment of the impact the revised levels of liquidity support will have to be carried out, taking into account the revised restructuring plan in its entirety.

4.3. **The breach of the commitment to divest the Wealth Management Business**

(58) Pursuant to Article 16 of Regulation (EC) No 659/1999 the Commission may open a formal investigation procedure if aid is misused, i.e. if the beneficiary used aid in contravention of a decision taken pursuant to Article 7(3) of that Regulation.

(59) In the Parex Final Decision⁽²⁾ Latvia committed that Citadele would divest the Wealth Management Business by certain deadlines.

(60) Latvia confirmed that the Wealth Management Business has not been divested within the agreed deadlines. This constitutes a breach of the terms of the Parex Final Decision and hence a misuse of the aid granted. The Commission invites Latvia and interested parties to comment on that conclusion and to present any elements which would allow the Commission to consider whether aid obtained by Citadele could be considered compatible with the internal market if the Wealth Management Business were not to be divested separately from Citadele.

⁽¹⁾ Recital 55 of the Parex Final Decision.

⁽²⁾ See recital 73 of the Parex Final Decision.

5. CONCLUSION

The Commission concludes, in regard to the unlawful aid described in recital 21, that doubts are raised as to the compatibility with the internal market based on the information available at this time. The Commission therefore has decided to open a formal investigation procedure pursuant to Articles 13(1) and 4(4) of Regulation (EC) No 659/1999.

Moreover, the Commission concludes that the breach of commitment described in recital 23 constitutes misuse of aid. The Commission therefore has decided to open a formal investigation procedure also for misuse of aid pursuant to Article 16 of Regulation (EC) No 659/1999.

In the light of the foregoing considerations, the Commission, acting under the procedure laid down in Article 108(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union, requests Latvia to submit its comments and to provide all such information as may help to assess the measures (in particular the compatibility of the un-notified aid), within ten working days of the date of receipt of this letter. It requests your authorities to forward a copy of this letter to the potential recipient of the aid immediately.

The Commission would draw your attention to Article 14 of Regulation (EC) No 659/1999, which provides that all unlawful aid may be recovered from the recipient.

The Commission warns Latvia that it will inform interested parties by publishing this letter and a meaningful summary of it in the *Official Journal of the European Union*. It will also inform interested parties in the EFTA countries which are signatories to the EEA Agreement, by publication of a notice in the EEA Supplement to the *Official Journal of the European Union* and will inform the EFTA Surveillance Authority by sending a copy of this letter. All such interested parties will be invited to submit their comments within ten working days of the date of such publication.'

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUCSEMBURSKO

CS